

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา” ได้มุ่งศึกษาถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่างๆ ว่าเป็นเช่นไร นอกจากนั้นได้ศึกษาถึงภารกิจในด้านการพัฒนาการเกษตร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้มีการทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างเต็มที่

3.1 ประชากรที่ทำการศึกษา

ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ใช้หน่วยของการวิเคราะห์ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในจังหวัดพะเยา (34 แห่ง) ผู้วิจัยได้คัดเลือกประชากรในการศึกษาครั้งนี้แบบเจาะจง (purposive sampling) ประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งละ 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งละ 1 คน และนักวิชาการเกษตรหรือนักพัฒนาชุมชนประจำตำบล แห่งละ 1 คน รวมประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ทั้งหมด 102 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง เนื่องจากจำนวนประชากรในการศึกษานี้มีไม่มาก ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหน่วยการศึกษา

บุคคลในตำแหน่งนายกรหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และนักวิชาการเกษตรหรือนักพัฒนาชุมชน รวม 3 คน โดยมาจากแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

- 3.1.1 อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจำปาหวาย, องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใส, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดู่, องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ
- 3.1.2 อำเภอแม่ใจ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุก
- 3.1.3 อำเภอดอกคำใต้ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลสันโค้ง, องค์การบริหารส่วนตำบลคือเวียง, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน, องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง, องค์การบริหารส่วนตำบลดงสุวรรณ, องค์การบริหารส่วนตำบลดอกคำใต้, องค์การบริหารส่วนตำบลศรีชุม
- 3.1.4 อำเภอจุน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุอิงแกง, องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยางขาม

- 3.1.5 อำเภอเชียงคำ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์คำ, องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงบาน, องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแวน, องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาว, องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น, องค์การบริหารส่วนตำบลอ่างทอง, องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งผาสุก
- 3.1.6 อำเภอปง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลนาปรัง, องค์การบริหารส่วนตำบลควร, องค์การบริหารส่วนตำบลลอย, องค์การบริหารส่วนตำบลผาช้างน้อย, องค์การบริหารส่วนตำบลขุนควร
- 3.1.7 อำเภอเชียงม่วน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลสระ, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง
- 3.1.8 อำเภอภูพานได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว, องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ือง
- 3.1.9 อำเภอภูซาง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงแรง, องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกล้วย, องค์การบริหารส่วนตำบลภูซาง, องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมเก็บข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยาในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (close – ended questions) และคำถามปลายเปิด (open – ended questions) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ในด้านบทบาทในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล บทบาทในการนำแผนการพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และบทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามภารกิจในการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล และปัญหา อุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

3.3 การทดสอบแบบสอบถาม

การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อวิเคราะห์ว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาตรงตามเนื้อหาที่ต้องการหรือไม่ โดยการนำเอาแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาแล้วไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษา

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องและนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ข้อมูลด้านสังคม และด้านการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (percentage), ค่าเฉลี่ย (mean), ค่าฐานนิยม (mode), ค่าต่ำสุด (minimum), ค่าสูงสุด (maximum), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3.4.2 ในด้านบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ได้วิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์การวัด 3 ระดับ ดังนี้ คือ

ระดับ 2	คือ	มีบทบาทมาก	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับ 1	คือ	มีบทบาทน้อย	ให้คะแนน 1 คะแนน
ระดับ 0	คือ	ไม่มีบทบาท	ให้คะแนน 0 คะแนน

การแปลงคะแนนข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาจัดกลุ่มแบ่งช่วงคะแนน จากสูตรอันตรภาคชั้น (กัญจนา, 2535: 79) ได้ช่วงคะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (class interval)} &= \frac{\text{พิสัย(Range)}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \end{aligned}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{2 - 0}{3} = 0.66$$

ดังนั้นจะได้ช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนน 1.34 – 2.00	หมายถึง	มีบทบาทมาก
คะแนน 0.67 – 1.33	หมายถึง	มีบทบาทน้อย
คะแนน 0.00 – 0.66	หมายถึง	ไม่มีบทบาทเลย

3.4.3 ในด้านปัญหา อุปสรรค และความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ได้วิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์การวัด 4 ระดับ ดังนี้ คือ

ระดับ 3	คือ	มีระดับความรุนแรงของปัญหา	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับ 2	คือ	มีระดับความรุนแรงของปัญหปานกลาง	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับ 1	คือ	มีระดับความรุนแรงของปัญหาน้อย	ให้คะแนน 1 คะแนน

ระดับ 0 คือ ไม่มีความรุนแรงของปัญหา ให้คะแนน 0 คะแนน

การแปลงคะแนนข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาจัดกลุ่มแบ่งช่วงคะแนนจากสูตรอันตรภาคชั้น (กัญญา, 2535: 79) ได้ช่วงคะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (class interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{3 - 0}{4} = 0.75 \end{aligned}$$

ดังนั้นจะได้ช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนน 2.26 – 3.00	หมายถึง	มีระดับความรุนแรงของปัญหามาก
คะแนน 1.51 – 2.25	หมายถึง	มีระดับความรุนแรงของปัญหาปานกลาง
คะแนน 0.76 – 1.50	หมายถึง	มีระดับความรุนแรงของปัญหาน้อย
คะแนน 0.00 – 0.75	หมายถึง	ไม่มีความรุนแรง

3.4.4 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (multiple linear regression analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งจะเป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆทั้งหมด เพื่อจะดูว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์แบบใดหรือทิศทางใด (เชิงบวกหรือเชิงลบ) กับตัวแปรตาม และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved